

Berichten

Verenigingsverslagen en mededelingen

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR MONDZIEKTEN EN KAAKCHIRURGIE

Samenstelling nieuw bestuur

Tijdens de voorjaarsvergadering van de *Nederlandse Vereniging voor Mondziekten en Kaakchirurgie* d.d. 9 april 1990 heeft een wijziging plaatsgevonden in de samenstelling van het bestuur. Het bestuur is thans als volgt:

Dr. J. I. J. F. Vermeeren – voorzitter;
J. A. Baart – vice-voorzitter;
Dr. W. H. Groenenberg – secretaris, afdeling Mondziekten en Kaakchirurgie, Rode Kruis Ziekenhuis, Sportlaan 600, 2566 MJ Den Haag;
F. R. Belger – penningmeester;
Dr. Th. C. Vriezen – lid.

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR DE STUDIE VAN SOCIALE TANDHEELKUNDE

Verslag bijeenkomst te Utrecht d.d. 6 april 1990

Tot de inleiders van deze dag – die het thema *Omgaan met angst in de tandheelkundige praktijk* had meegekregen – behoorden Prof. P. M. Milgrom (Universiteit van Washington, Seattle, V.S.) en Dr. P. C. Makkes (ACTA).

De eerste noemde drie aspecten die de omgang met angstige en fobische patiënten (onderscheid tussen beide groepen maakt hij overigens niet) voor algemeen-practici heeft. In de eerste plaats wees hij op het feit dat tussen de 14 en 34 miljoen Amerikanen niet naar de tandarts gaan, vooral omdat zij erg bang zijn. Daarnaast bezoekt 20-30% van de Amerikaanse bevolking – om dezelfde reden – de tandarts maar zelden. Indien tandartsen er nu in slagen angsten bij hun patiënten te herkennen en hen vervolgens adequaat te behandelen, dan kunnen zij in de toekomst meer van dergelijke patiënten in hun praktijk verwachten en zullen er ook minder patiënten wegblijven of plotseling hun afspraken afzeggen.

In de tweede plaats is uit onderzoek gebleken dat het voor algemeen-practici zeer frustrerend is om 'moeilijke patiënten' te behandelen. Maar als tandartsen leren beter om te gaan met zulke patiënten – bij wie angst een grote rol speelt – zal hun stress aanzienlijk verminderen, waardoor het behandelen hen gemakkelijker aangaat.

Waren de tot nu toe genoemde aspecten gericht op de behandelaar, het derde facet betrof vooral de patiënt. Het geeft patiënten veel be-

vredeging wanneer zij met behulp van de tandarts 'moeilijke barrières' kunnen nemen, hetgeen vaak ook in hun persoonlijke leven grote, positieve gevolgen kan hebben.

De voordracht van Milgrom was boeiend, hoewel hij eigenlijk weinig nieuwe punten naar voren bracht. Interessant was wel zijn indeling in vier typen angstige patiënten en de manier waarop men die verschillende typen behandelen moet, waarbij een goede behandelingsstrategie van veel belang is.

Voorts vertelde Milgrom dat zijn universitaire 'Angstkliniek' in Seattle niet wordt gesubsidieerd, zodat de patiënten veelal flink moeten betalen voor hun behandeling, hetgeen maar zelden op bezwaren stuit. De opluchting bevrijdt te worden/zijn van een groot probleem, weegt voor hen ruimschoots op tegen het betalen van aanzienlijke bedragen. Merkwaardig is het overigens dat Milgrom weinig onderzoek verricht naar de wijze waarop patiënten – na te zijn afbehandeld – omgaan met tandheelkundige zorgverlening en met hun angst. Blijven zij bang? Komen zij regelmatig terug? Het zijn vragen die helaas onbeantwoord bleven.

Makkes besteedde, onder meer, aandacht aan de achtergronden van angstige patiënten en verstrekte een aantal gegevens over de patiënten die het Centrum voor Bijzondere Tandheelkunde van het ACTA bezochten. De meeste angst bestaat voor boren, voor de tandarts als persoon, voor het gevoel van machteloosheid in de behandelstoel en voor pijn; bij 45% van de patiënten is ook de moeder bang (geweest) voor tandheelkundige behandeling.

Hij pleitte voor een gefaseerde behandeling van de angstige patiënt, met aparte zittingen voor activiteiten als leren in een behandelstoel liggen, mondonderzoek, polijsten van vullingen etcetera. Op den duur kunnen dan ook extracties en restauratieve behandelingen worden uitgevoerd. Vooraf moeten de patiënten een vragenlijst invullen om de angst te meten en deze ingevulde lijsten worden tevens gebruikt bij de entreegesprekken. Tijd mag geen rol spelen en de gemiddelde behandelingsduur van angstige patiënten bedraagt dan ook ongeveer zeven uur en 20 minuten.

Deze, voor algemeen-practici zo nuttige, bijeenkomst, werd afgesloten met een discussie.

M. A. J. Eijkman, Wassenaar

Binnenland

SYMPOSIUM 'RECONSTRUCTIE VAN DE MANDIBULA'

Aankondiging voor 11 augustus 1990

Op zaterdag 11 augustus a.s. zal in het Okura

Hotel te Amsterdam een Engelstalig symposium worden gehouden onder de titel 'Reconstructie van de mandibula'. Het wordt georganiseerd door de afdeling Mondziekten en Kaakchirurgie AMC/ACTA.

Het programma ziet er als volgt uit:

Prof. R. E. Marx: Ervaring met meer dan 800 mandibula-reconstructies.

Dr. T. Vuillemin: Reconstructie van de mandibula met plaat-osteosynthesen en over het plaatsen van implantaten in getransplanteerd bot.

Prof. Dr. P. H. Robinson: Reconstructie van de mandibula met vrij gevasculariseerde bottransplantaten.

Nadere informatie is verkrijgbaar bij mevrouw M. Noot-Rotgans, afdeling Mondziekten en Kaakchirurgie, Academisch Medisch Centrum, Meibergdreef 9, 1105 AZ Amsterdam (telefoon 020-566 4097).

NATIONALE COMMISSIE AIDS-BESTRIJDING

Aankondiging symposium 'AIDS San Francisco '90' te Utrecht d.d. 29 juni 1990

Nederlandse deskundigen, die het zesde internationale congres over AIDS in San Francisco (V.S.) hebben bezocht, geven tijdens het symposium 'AIDS San Francisco '90' een overzicht van de laatste stand van zaken.

Het congres in Amerika vond plaats van 20 tot en met 24 juni jl. en deze multidisciplinaire bijeenkomst werd ook dit jaar weer door meer dan 10.000 personen bezocht. Het Nederlandse symposium wordt – onder auspiciën van de Nationale Commissie AIDS-Bestrijding (NCAB) – gehouden op vrijdag 29 juni a.s. in de Jaarbeurs Congressaal te Utrecht van 9.00 tot 16.00 uur. Het programma vermeldt als sprekers de namen van Prof. E. W. Roscam Abbing, Prof. Dr. R. A. Coutinho, Prof. Dr. J. Goudsmit, Dr. S. A. Danner, F. J. Lijdsman en Mr. W. R. Kastelein, terwijl het symposium zal worden geopend door de staatssecretaris van WVC.

De kosten voor deelneming bedragen f 50,00, over te maken op postgiro 2445051 van de NCAB, Polderweg 92, 1093 KP Amsterdam, alwaar ook nadere informatie is te verkrijgen (telefoon 020-93 94 44).

KLINISCHE AVOND VOOR TANDARTSEN TE GRONINGEN

Aankondiging programma 27 september 1990

Op donderdag 27 september a.s. zal een klinische avond worden gehouden in de collegezaal Tandheelkunde/Verloskunde, Antonius Deusinglaan 1 te Groningen (aanvang 20.00 uur). De

avond wordt georganiseerd door de Stichting PAOT-NMT Noord-Nederland (afdelingen Groningen en Drenthe).

Het onderwerp is 'Parodontologie' en de sprekers zullen zijn: Dr. J. J. van Dijk, Dr. J. A. H. Tromp, Dr. A. J. van Winkelhoff en mevrouw C. J. van Herwerden. Voor niet-abonnementhouders bedraagt de toegangsprijs f 35,00 (voor studenten en mondhygiënist f 17,50).

Inlichtingen worden verstrekt door de secretaresse van bovengenoemde stichting, mevrouw K. Smit, Ubbo Emmiusingel 17, 9711 BB Groningen (telefoon 050-13 00 64).

Datum volgende klinische avond: 22 november 1990.

RODE KRUIS ZIEKENHUIS

Aankondiging Oncologie-symposium te 's-Gravenhage d.d. 6 oktober 1990

Ter gelegenheid van het 5- en 10-jarig bestaan van respectievelijk de afdeling Bijzondere tandheelkunde en de afdeling Mondziekten en Kaakchirurgie van het Rode Kruis Ziekenhuis te 's-Gravenhage, wordt op zaterdag 6 oktober a.s. een Oncologie-symposium gehouden. Een aantal nieuwe aspecten van de hoofd-halsoncologie zal worden belicht en het programma ziet er als volgt uit:

Prof. Dr. I. van der Waal (AZVU): 'Early detection of suspect oral lesions.'

B. F. Conroy en P. Blenkinsopp (Queen Mary's University Hospital, Londen): 'The surgical and prosthetic management of the maxillary resection patient.'

Dr. F. K. L. Spijkervet (RUG): 'The surgical and prosthetic management of the maxillary.'
Mevrouw M. Stokvis (mondhygiënist RUG): 'Reduction of mucositis by selective elimination of oral flora.'

De kosten voor deelneming aan dit symposium bedragen f 100,- en nadere inlichtingen worden verstrekt door mevrouw K. B. Wabeke, Sportlaan 600, 2566 MJ 's-Gravenhage (telefoon 070-61 47 61).

PROMOTIE

W. F. C. Hogewind

Op vrijdag 1 juni 1990 promoveerde de heer W. F. C. Hogewind tot doctor aan de Vrije Universiteit te Amsterdam op een proefschrift getiteld: 'Oral leukoplakia in a Dutch population'.

Promotor was Prof. Dr. I. van der Waal en copromotor Prof. Dr. W. A. M. van der Kwast, terwijl Prof. Dr. J. J. Pindborg (Denemarken) als referent optrad.

A. Klont

Op vrijdag 15 juni 1990 promoveerde de heer A. Klont tot doctor aan de Universiteit van Amster-

dam op een proefschrift getiteld: 'Organic matrix components in root caries'.

Promotor was Prof. Dr. J. M. ten Cate.

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDINGEN

Ter gelegenheid van de verjaardag van Hare Majesteit de Koningin zijn, bij koninklijk besluit, Prof. Dr. L. Coppes (Amsterdam) en Prof. Dr. S. K. Thoden van Velzen (Amsterdam) benoemd tot ridder in de Orde van de Nederlandse leeuw, A. J. C. Schoemaker (Arnhem) tot officier in de Orde van Oranje Nassau en T. H. Fresen (Moerdrecht) en E. Meerwaldt (Poortegaal) tot ridder in de Orde van Oranje Nassau.

INSTITUUT VAKOPLEIDING TANDTECHNIEK

Opleiding tandtechniek voortaan onder leerlingwezen

Per 1 augustus 1990 gaat de opleiding tot tandtechnicus vallen onder het leerlingwezen, waarin een bedrijf (tandtechnisch laboratorium) zijn medewerkers zelf opleidt. Werkend leren in de praktijk en één dag, voor ondersteunende theorie, naar school gaan, is de basis van het leerlingwezen, dat zijn wettelijke grondslag vindt in de Wet op het Leerlingwezen. De opleiding wordt gesubsidieerd door het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, en jongeren uit etnische groepen en meisjes kunnen in aanmerking komen voor een aanvullende subsidie.

Voor nadere informatie over de opleiding kan contact worden opgenomen met het Instituut Vakopleiding Tandtechniek, Brinkwal 7, 3432 GA Nieuwegein (telefoon 03402-36756), dat sorteert onder de Stichting Vakopleiding Gezondheidstechnische Beroepen i.o.

VASTSTELLING NUMERUS FIXUS TANDHEELKUNDE 1990-1991

De minister van Onderwijs en Wetenschappen heeft besloten het aantal studenten voor de studierichting der Tandheelkunde, voor het studiejaar 1990-1991, vast te stellen op maximaal 150. Voor dit aantal zal de volgende verdeling gelden:

- de Universiteit van Amsterdam en de Vrije Universiteit te Amsterdam, samenwerkend in het ACTA: 105;
- de Katholieke Universiteit te Nijmegen: 45.

Bij dit besluit heeft de minister in overweging genomen dat het aanbod van afgestudeerden, met inbegrip van de overige werkzoekende tandartsen, de behoefte daaraan op de arbeidsmarkt in uitzonderlijke mate overtreft en dat dit, naar verwachting, nog gedurende een reeks van jaren het geval zal zijn.

Dit besluit betekent - in vergelijking met het vorige studiejaar - een verruiming van de toelating met 15 studenten per universiteit, in totaal dus met 30 studenten. De beslissing is tot stand

gekomen in overleg met de betrokken universiteiten, naar aanleiding van reacties van de Universiteit van Amsterdam (mede namens de Vrije Universiteit), van de Katholieke Universiteit en van de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU) en op advies van de Onderwijsraad. Met name dit laatste advies heeft voor de minister - die aanvankelijk voorstelde het maximaal aantal toe te laten eerstejaarsstudenten niet te verhogen - de doorslag gegeven dit wel te doen. De minister verwachtte in 1995 een arbeidsreserve (aangeduid als 'stuwmeer') van 1350 (werkloze) tandartsen. Ofschon ook de Onderwijsraad van oordeel is dat er in de toekomst sprake zal zijn van een zekere arbeidsreserve, heeft zij zich afgevraagd of de effectieve arbeidsreserve overeenkomt met de omvang van dit 'stuwmeer'. Bij de berekening daarvan is uitgegaan van het aantal reeds beschikbare tandartsen, exclusief die van 65 jaar en ouder. Maar in het bestand zijn tandartsen opgenomen die niet meer als zodanig voor de Nederlandse arbeidsmarkt beschikbaar zijn, omdat zij naar een andere functie zijn overgestapt of in het buitenland werkzaam zijn. Ook is het de vraag of het als reëel mag worden verondersteld dat tandartsen die een aantal jaren het beroep niet meer hebben uitgeoefend tot de arbeidsreserve mogen c.q. kunnen worden gerekend. Voorts is erop gewezen dat, onder verwijzing naar de gegevens van de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (NMT), de leeftijdsopbouw van de tandartsen werkzaam in de algemene praktijk zodanig is dat een groot aantal tandartsen vanwege pensionering en vervroegd uitstreden het beroep zullen verlaten. Ten slotte heeft de Onderwijsraad gewezen op het toenemend aantal vrouwelijke tandartsen die in het 'stuwmeer' op basis van een volledige beroepsuitoefening is meegenomen, maar waarvan in de praktijk een zeker percentage in deeltijd werkzaam zal zijn.

Agenda

Data der voornaamste wetenschappelijke congressen en vergaderingen in binnen- en buitenland.

* Eerste vermelding

1990

Binnenland

Donderdag 28 - zaterdag 30 juni

Cursus 'Suprastructuur en overkappingsprothese op implantaten', afd. Mondziekten, Kaakchirurgie en Bijzondere Tandheelkunde AZG, Groningen. Inl. R.H.K. Batenburg (tel. 050-61 38 48/61 38 59).

* Vrijdag 29 juni

Nationale Commissie AIDS-Bestrijding: symposium 'AIDS San Francisco '90', Jaarbeurs Con-

greszaal, Utrecht.

*** Zaterdag 11 augustus**

Afd. Mondziekten en Kaakchirurgie AMC/AC-TA: symposium 'Reconstructie van de mandibula', Okura Hotel, Amsterdam. Inl. mw. M. Noot-Rotgans, Meibergdreef 9, 1105 AZ Amsterdam (tel. 020-566 4097).

Woensdag 5 – vrijdag 7 september

14th Annual Conference European prosthodontic Association annex 19e Jaarvergadering Ned. Ver. voor Prothetische Tandheelkunde, Okura Hotel, Amsterdam. Inl. Prof. Dr. H.A. de Koomen, Louwesweg 1, 1066 EA Amsterdam (tel. 020-518 85 02).

Zaterdag 8 september

NMT-afdeling Neder-Veluwe: lustrumsymposium 'De tandarts en zijn gezondheid'. Inl. mw. Dr. H.C.B. van Vliet-de Vries, Ereprijs 3, 6721 ZA Bennekom (tel. 08389-13125 na 19.00 uur).

*** Dinsdag 11 september**

NMT-afdeling 's-Gravenhage e.o.: klinische avond voor tandartsen, Neodent dental depot, Willem Dreespark, 's-Gravenhage. Aanvang 20.00 uur. Inl. mw. A.P. Boerendonk, Van Bleiswijkstraat 166, 2582 LJ Den Haag (tel. 070-352 2223).

Dinsdag 25 september

Klinische avond voor tandartsen, Gebouw AC-TA, Louwesweg 1, Amsterdam-Slotervaart.

Donderdag 27 september

Stichting PAOT-NMT Noord-Nederland: klinische avond, collegezaal tandheelkunde/verloskunde, Ant. Deusinglaan 1, Groningen. Onderwerp: Parodontologie. Inl. secr. mw. K. Smit, Ubbo Emmiusingel 17, 9711 BB Groningen (tel. 050-13 00 64).

Vrijdag 28 september (i.p.v. 5 oktober)

Najaarsvergadering Ned. Ver. van Tandartsen, in samenwerking met de Vlaamse Ver. van Tandartsen, Jaarbeurscongrescentrum, Utrecht. Thema: Schadelijke bijwerkingen in en rond de tandartspraktijk. Inl. secr. S. Dijkgraaf, Koningslaan 103, 3583 GS Utrecht.

Woensdag 3 - vrijdag 5 oktober

Jubileumcongres TNO: 'Voedsel in beweging', Jaarbeurscongrescentrum, Utrecht. Inl. K.D. Waterreus, postbus 360, 3700 AJ Zeist (tel. 03404-44802).

*** Donderdag 4 oktober**

Stichting PAOT-NMT Noord-Nederland: studiedag 'Adhesieve tandheelkunde', collegezaal tandheelkunde/verloskunde, Ant. Deusinglaan 1, Groningen. Inl. secr. mw. K. Smit, Ubbo Emmiusingel 17, 9711 BB Groningen (tel. 050-13 00 64).

*** Zaterdag 6 oktober**

Oncologie-symposium afd. Bijzondere Tandheelkunde en afd. Mondziekten en Kaakchirurgie van het Rode Kruis Ziekenhuis, Sportlaan 600, 's-Gravenhage. Inl. mw. K.B. Wabeke, Sportlaan 600, 2566 's-Gravenhage (tel. 070-61 47 61). (Zie ook rubriek Binnenland.)

Vrijdag 26 oktober
Najaarsvergadering Ned. Tandheelkundig Genootschap, Teylersmuseum, Haarlem. Inl. secr. Dr. A. Groeneveld, Oude Woudenbergseweg 19, 3941 JN Doorn (tel. 03430-13336).

Vrijdag 26 oktober

WTA-cursus 'Adult orthodontics: Periodontal and preprosthetic aspects'. (Prof. Dr. P. Diedrich, Aken), congrescentrum 'Orpheus', Churchillplein 1, Apeldoorn. Inl. secr. WTA J.G. Hoogteijling, Heideweg 9, 3768 BA Soest (tel. 02155-18587 of 16666).

Zaterdag 27 oktober

WTA-cursus 'Recent developments in crown and bridgework; the Geneva approach' (Prof. Dr. U. C. Belser, Genève), congrescentrum 'Orpheus', Churchillplein 1, Apeldoorn. Inl. secr. WTA J.G. Hoogteijling, Heideweg 9, 3768 BA Soest (tel. 02155-18587 of 16666).

Dinsdag 30 oktober

Klinische avond voor tandartsen in het Ignatiusziekenhuis te Breda. Aanvang 20.15 uur.

*** Donderdag 15 - zaterdag 17 november**

Driedaagse cursus 'Suprastructuur en implantaatprothese', afd. Mondziekten, Kaakchirurgie en Bijzondere Tandheelkunde, Academisch Ziekenhuis, Oostersingel 59, Groningen. Inl. R.H.K. Batenburg (tel. 050 61 38 59).

Vrijdag 16 november

Dr. G.J. van Hoytema Stichting: cursus 'Bijzondere zorggroepen in de algemene praktijk', Universiteit Twente 'De Vrijhof', Enschede. Inl. secr. Van Hoytema Stichting, postbus 89, 7500 AB Enschede (tel. 053-89 24 09 ma t/m do van 08.30-12.30 uur).

*** Vrijdag 16 - zaterdag 17 november**

4e Lustrum Ver. tot Bev. der Tandheelkundige Gezondheidszorg voor Gehandicapten (VBTGG), Universiteit Twente.

Zaterdag 17 november

WTA-cursus 'Periodontics in the general practice' (Prof. Dr. R. Attström, Malmö), congrescentrum 'Orpheus', Churchillplein 1, Apeldoorn. Inl. secr. WTA J.G. Hoogteijling, Heideweg 9, 3768 BA Soest (tel. 02155-18587 of 16666).

Dinsdag 20 november

Klinische avond voor tandartsen, gebouw AC-TA, Louwesweg 1, Amsterdam-Slotervaart.

Donderdag 22 november

Stichting PAOT-NMT Noord-Nederland: klinische avond, collegezaal tandheelkunde/verloskunde, Ant. Deusinglaan 1, Groningen. Onderwerp: Esthetiek en frontkronen. Inl. secr. mw. K. Smit, Ubbo Emmiusingel 17, 9711 BB Groningen (tel. 050-13 00 64).

ningen (tel. 050-13 00 64).

1991

Donderdag 30 mei - zondag 2 juni

Ned. Vakbeurs voor Tandheelkunde en Tandtechniek VTT '91, RAI-congrescentrum, Amsterdam. Inl. Events Service Centre, postbus 2139, 2800 BG Gouda (tel. 01820-38166).

*** Donderdag 4 - zaterdag 6 oktober**

18e Lustrum Rotterdamse Tandartsen Vereniging.

1990

Buitenland

Zondag 2 – donderdag 6 september

10e congres International Association of Dentistry for the Handicapped (IADH), Nice, Frankrijk. Inl. A.J. Schoolderman, Lijsterbesstraat 1, 7581 XX Losser (tel. 05423-83544).

Vrijdag 7 - zaterdag 8 september

27th Annual Meeting Int. Ass. for Dental Research/Continental European Division (IADR/CED), Bern, Zwitserland. Inl. Prof. K. Lang, School of Dental Medicine, Freiburgstrasse 7, CH-3010 Bern, Zwitserland.

Zaterdag 8 - vrijdag 14 september

78e FDI-Wereldjaarcongres, Singapore. Thema: New frontiers in dentistry.

Maandag 10 – vrijdag 14 september

10e congres European Association for Cranio-Maxillo-Facial Surgery, Brussel, België. Inl. mw. H. van Leemputten, rue Joseph Stallaert 28, B-1180 Brussel, België.

Woensdag 12 – zaterdag 15 september

10. Internationaler Zahntechniker-Kongress annex tentoonstelling 'dentechnica 90', KölnMesse, Keulen, West-Duitsland.

Donderdag 13 - zaterdag 15 september

European Academy for Craniomandibular Disorders: wetenschappelijke bijeenkomst 'Craniomandibular disorders update', Turijn, Italië. Inl. Dr. M.H. Steenks, Padualaan 14, 3584 CH Utrecht (tel. 030-53 53 40).

*** Donderdag 20 en donderdag 27 september**

Basiscursus 'Implantologie' (I.M.Z.-implantaten), A.Z. St.-Jan, Ruddershove 10, Brugge, België. Inl. Dr. B. de Mot, tel. 050 - 45 22 60).

Zaterdag 22 september

Najaarsvergadering Ned. Ver. van Tandartsen, in samenwerking met de Vlaamse Ver. van Tandartsen, Antwerpen. Thema: Schadelijke bijwerkingen in en rond de tandartspraktijk. Inl. secr. S. Dijkgraaf, Koningslaan 103, 3583 GS Utrecht.